Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Inma Gaztañaga Txintxurreta

Arrasate, Gipuzkoa (1948)

Aurkibidea

Biografia

Aretxabaletako Isurieta auzoko Ametza-Goikoa baserrian jaioa; aita bertakoa zen eta ama, berriz, Ugaztegikoa. Zortzi urte zituenean, familia Arrasatera joan zen bizitzera. Aitak zerrajeran egiten zuen lana. Abatetxean egin zituen lehen eskola-urteak, apaizarekin, eta Arrasaten mojetan ibili zen. Eskola Profesionalera joan zen gero eta Fagorren ibili zen lanean. Hitanoari buruzko elkarrizketa egin genion, Joxepi Letona lagunarekin batera. Inmak etxean jaso zuen hitanoa: gurasoek hika egin diete. Berak ere hika egin die seme-alabei eta bilobei. Ainhoa alaba ere elkarrizketatu genuen.

Zintak

ARR-201

- **Proiektua**: Arrasaten hika
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia
- **Data**: 2024-05-22
- **Iraupena**: 108 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Erdara noiz eta zela ikasi zuen

- **Erref**: ARR-201/004
- **Iraupena**: 0:02:15. **Hasi**: 00:06:30. **Bukatu**: 00:08:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Ama eta osaba erdaraz aritzen ziren umeek ez ulertzeko. Arrasaten eskolan hasi zenean, aldamenean euskalduna zeukan baina gainerakoek erdaraz egin behar izaten zioten.

2. Hika etxean jaso du

- **Erref**: ARR-201/005
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 00:08:45. **Bukatu**: 00:10:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Gurasoek hika egin izan diete seme-alabei. Anai-arrebekin hika egin izan du. Lagun jakin batzuekin ere egin izan du.

3. Hika seme-alabekin eta bilobekin noiz eta zela egiten duen

- **Erref**: ARR-201/007
- **Iraupena**: 0:03:19. **Hasi**: 00:12:29. **Bukatu**: 00:15:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Mutila den bilobari hika egiten dio. Hamasei urteko bilobarekin, neska denarekin, hika egingo diola adostu du. Seme-alabei haserretutakoan hika egiten zien. Pasarte bat kontatzen du.

4. Zeinekin aritzen diren hika

- **Erref**: ARR-201/008
- **Iraupena**: 0:02:50. **Hasi**: 00:15:48. **Bukatu**: 00:18:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Nagusiei eta senarrari zuka egin izan die; errespetu falta zen hika egitea. Joxepik bilobekin hika egiten du; haiek ere bai berari. Inmak alabarekin tratua egin zuen elkarri hika egiteko, alabak praktikatu ahal izateko.

5. Kaletik etxera erdara eramaten zuten umeek

- **Erref**: ARR-201/013
- **Iraupena**: 0:03:39. **Hasi**: 00:28:03. **Bukatu**: 00:31:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Eskolan eta kalean erdaraz ikasi eta etxera erdaraz joatea ohikoa zen. Inmak pasarte bat kontatzen du.

6. Neskei eta mutilei hika

- **Erref**: ARR-201/017
- **Iraupena**: 0:02:50. **Hasi**: 00:37:41. **Bukatu**: 00:40:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Mutilek neskei hika egiten ez dakitela dio Joxepik. Inmak berak egin izan dio biloba bati hika, mutila izanda, eta besteari zuke, neska izanda.

7. Marin auzoan hika galdu egin da

- **Erref**: ARR-201/020
- **Iraupena**: 0:02:40. **Hasi**: 00:45:35. **Bukatu**: 00:48:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Beraien gazte garaian baserri auzoetan hika egiten zuten. Eskoriatzako Marin auzoan hika galdu egin dela dio Joxepik.

8. Lehenengo erlojua izan zutenekoa

- **Erref**: ARR-201/022
- **Iraupena**: 0:02:14. **Hasi**: 00:48:56. **Bukatu**: 00:51:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:
Duela hirurogeita hamar urte moduan bizi nahiko luke Joxepik urtebetez. Lehenengo soldatarekin erlojua erosi zuen Joxepik. Inmak opari jaso zuen erlojua eta itsasoan bainatuta, hondatu.

9. Euskara galdu zutenekin mintzapraktikan

- **Erref**: ARR-201/025
- **Iraupena**: 0:03:14. **Hasi**: 00:53:05. **Bukatu**: 00:56:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:
Mintzapraktikan jarduten du Joxepik. Bere bi taldekideek euskara galdu egin zuten. Zer dela eta gertatu den hori azaltzen dute.

10. Mutilekin eta senarrarekin zela hitz egiten duten

- **Erref**: ARR-201/026
- **Iraupena**: 0:01:20. **Hasi**: 00:56:19. **Bukatu**: 00:57:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Inma eta bere senarrak hasieran erdaraz egiten zuten elkarrekin. Joxepik hika egin izan die beti bere adineko mutil eta gizonei. Inmak senarrarekin bietara egiten du orain, euskaraz eta erdaraz, nahastean.

11. Baserritarrak izatearren zapalkuntza

- **Erref**: ARR-201/029
- **Iraupena**: 0:02:35. **Hasi**: 00:59:28. **Bukatu**: 01:02:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea

Laburpena:
Arrasaten euskara atzeratuen kontutzat hartzen zela dio. Baserritarrak izatearren jasan zituzten zapalkuntzez berba egiten dute.

12. Hikak konfidantza eta gertutasuna ematen ditu

- **Erref**: ARR-201/031
- **Iraupena**: 0:02:26. **Hasi**: 01:03:04. **Bukatu**: 01:05:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Hikak konfidantza edo gertutasuna ematen duela diote, taldetu egiten duela. Euskaraz oso ondo egiten duenarekin hikara pasatzen dira berehala.

13. Telefonorik gabeko garaia

- **Erref**: ARR-201/040
- **Iraupena**: 0:04:18. **Hasi**: 01:24:34. **Bukatu**: 01:28:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:
Telefono gabeko garaiaz ari dira. Medikuaren bila joan egin behar izaten zuten bertara. Zerbait gertatutakoan, abisua etxe guztietara eramaten zen. Telefonoaren etorreraz hitz egiten du Joxepik. Telefono mugikorrarekin lehenengoz norbait ikusi zuenekoa kontatzen du Inmak.

14. Arropa garbitzea lan nekeza

- **Erref**: ARR-201/042
- **Iraupena**: 0:02:12. **Hasi**: 01:30:19. **Bukatu**: 01:32:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:
Arropak garbitzea lan handia zela diote; amandreek zela garbitzen zituzten kontatzen dute.

15. Lehengo eta oraingo bizimodua emakumeentzat

- **Erref**: ARR-201/043
- **Iraupena**: 0:04:01. **Hasi**: 01:32:31. **Bukatu**: 01:36:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Belaunaldi bakoitzean bizimoduan alde handia egon dela dio Inmak. Haurdun geratu zenean, lantegian galdezka ibili zen zenbateko baja tokatzen zitzaion. Berehala lanean hasi behar izan zuen.

16. Baserritar izatearren konplexua eta euskaltzaletasuna

- **Erref**: ARR-201/045
- **Iraupena**: 0:03:01. **Hasi**: 01:40:43. **Bukatu**: 01:43:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:
Inmak "casera" esatearren konplejua izan izan du. Amak euskara barruraino sartu ziela dio Joxepik. Euskaraz irakurtzearren zoriondu egin zuen behin irakasle batek Joxepi.

17. Umetako jolasak

- **Erref**: ARR-201/046
- **Iraupena**: 0:03:31. **Hasi**: 01:43:44. **Bukatu**: 01:47:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Joxepik txirikilan jolasten zuen; Inmak ez. Elizan gizonak eta emakumeak aparte egoten ziren. Inmak mutilekin jolasten zuen. Joxepik jolas asko ditu gogoan.

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com